

Jaarverslag 2019

Heemstede, januari 2020

Samenstelling 2019:

Joost van Eijsden, extern lid/voorzitter

Doke Pelleboer extern lid/secretaris

Thera van der Heijden, raadslid

Lenny Jagtenberg, raadslid

Yvette Schul, raadslid

Inhoud

1	Voorwoord.....	3
2	Samenstelling rekenkamercommissie	4
3	Algemeen	4
3.1	Taken en bevoegdheden.....	4
3.2	Doorwerking	4
4	Werkwijze	5
4.1	Vergaderingen	5
4.2	Onderzoeken.....	5
4.3	Samenwerking met andere rekenkamer(commissie)s	6
4.4	Communicatie.....	6
5	Onderzoek in 2019.....	6
5.1	Onderzoek naar samenstelling van de rekenkamercommissie	6
5.2	Onderzoek naar ICT-samenwerking tussen Bloemendaal en Heemstede	7
5.3	Regionale onderzoeken in de kring Kennemerland	8
6.	Financieel.....	8
7.	Groslijst 2019	8

1 Voorwoord

De rekenkamercommissie van de gemeente Heemstede onderzoekt de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het bestuur en van de gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen waarin de gemeente een aanzienlijk belang heeft. Zo kan de rekenkamercommissie bijvoorbeeld nagaan of het gemeentebestuur de middelen die zij tot haar beschikking heeft, wel goed besteedt. Ook kan zij onderzoek doen naar de uitvoering van een gemeentelijke taak. Het werk van de rekenkamercommissie draagt bij aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en de publieke verantwoording daarover.

Ook in 2019 hebben we dit gedaan door het laten uitvoeren van onderzoek, het trekken van conclusies en het doen van aanbevelingen ten behoeve van de gemeenteraad, het college van B&W en de inwoners van Heemstede. In 2019 hebben we onderzoek uitgevoerd samen met de rekenkamercommissie van de gemeente Bloemendaal

De rekenkamercommissie is onafhankelijk. Zij bepaalt zelf of en wat zij gaat onderzoeken. De rekenkamercommissie vraagt de fracties in de gemeenteraad, het college van B&W, de griffie en de inwoners om mogelijke onderwerpen voor onderzoek aan te dragen.

Met dit jaarverslag legt de rekenkamercommissie verantwoording af over haar werkzaamheden in 2019. Het jaarverslag wordt ter kennisgeving aan de gemeenteraad en aan het college van B&W gestuurd. Het wordt onder de aandacht van de burgers gebracht door plaatsing op de website van de gemeente en door een persbericht.

Joost van Eijsden

Voorzitter rekenkamercommissie Heemstede

Jaarverslag 2019

2 Samenstelling rekenkamercommissie

De samenstelling van de rekenkamercommissie was in 2019:

- Dhr. mr. J. K.M. van Eijdsen (Joost), extern lid/ voorzitter
- Dhr. drs. ing. J.H. Pelleboer (Doke), extern lid/ secretaris
- Mevr. drs. T.J.G. van der Heijden (Thera), raadslid
- Mevr. mr. L.F. Jagtenberg (Lenny), raadslid
- Mevr. drs. Y.E.G.M.M Schul (Yvette), raadslid

Ambtelijke ondersteuning vanuit de griffie werd verleend door Mevr. E.P. Demming (Liesbeth) en incidenteel door Dhr. F.B. Wilschut MSc (Frank) en de griffier Mevr. Drs. I.C.M. Hesp (Irma).

3 Algemeen

3.1 Taken en bevoegdheden

De rekenkamercommissie is een onafhankelijk orgaan binnen de gemeente Heemstede en bestaat uit twee externe leden en drie raadsleden. Haar taken en bevoegdheden zijn beschreven in de Gemeentewet en de door de gemeenteraad vastgestelde Verordening Rekenkamercommissie Heemstede (mei 2011). De gemeenteraad, het college van B&W en de inwoners van de gemeente Heemstede kunnen de rekenkamercommissie om een onderzoek vragen. De rekenkamercommissie beschikt over een eigen (onderzoeks-)budget. Het budget is gebaseerd op de, landelijk gehanteerde, rekenregel van 1 euro per inwoner. Zie hiervoor ook paragraaf 6.

3.2 Doorwerking

Het werk van de rekenkamercommissie heeft zin en is effectief als conclusies en aanbevelingen uit haar onderzoeken invloed hebben op het beleid en de uitvoering daarvan in de gemeente. We noemen dat 'doorwerking'.

De rekenkamercommissie kan de doorwerking laten meten aan de hand van interviews met ambtenaren, bestuurders en raadsleden, alsmede door het (laten) bestuderen van de bestuurlijke besluitvorming. De rekenkamercommissie heeft in 2017 en 2018 onderzocht wat de doorwerking is geweest van de recente onderzoeken van de rekenkamercommissie. Dat is terug te vinden in de respectievelijke jaarverslagen. In 2019 is dit niet opnieuw onderzocht. In 2019 is niet onderzocht wat de doorwerking is geweest van het recente rekenkamer onderzoeken naar de inzet van digitale hulpmiddelen in het politiewerk (quick scan in 2018). De doorwerking van het onderzoek naar de ambtelijke samenwerking tussen

de gemeente Heemstede en de gemeente Bloemendaal (2017).

4 Werkwijze

4.1 Vergaderingen

De rekenkamercommissie vergadert ten minste maandelijks en bespreekt de gemeentelijke actualiteit, de lopende onderzoeken en actualiseert de groslijst. Tijdens het reces wordt niet vergaderd. De vergaderingen van de rekenkamercommissie zijn besloten en vinden plaats in het raadhuis.

De rekenkamercommissie Heemstede is in 2019 vier keer bijeen geweest. Het onderzoek (naar de ICT-samenwerking) dat gezamenlijk met de RKC van Bloemendaal is uitgevoerd, heeft geleid tot zes gezamenlijke vergaderingen van de RKC's en 4 vergaderingen van de begeleidingscommissie.

4.2 Onderzoeken

Elk jaar inventariseert de rekenkamercommissie welke onderwerpen de fracties in de gemeenteraad, het college van B&W, de griffie en de inwoners onderzocht zouden willen hebben. Samen met de door de rekenkamercommissie zelf opgebrachte onderwerpen worden deze samengevat in de zogenaamde groslijst (zie paragraaf 7). De rekenkamercommissie is onafhankelijk in haar uiteindelijke keuze van het onderwerp van onderzoek.

De rekenkamercommissie kiest uit de groslijst één groot onderzoek en zo mogelijk één klein onderzoek (quick scan). In 2019 koos de rekenkamercommissie ervoor om samen met de rekenkamercommissie van de gemeente Bloemendaal een onderzoek te doen naar de ambtelijke samenwerking tussen de gemeente Heemstede en Bloemendaal op het gebied van ICT. De rekenkamercommissie begeleidt het onderzoek vanaf de start tot en met de behandeling in de gemeenteraad.

De rekenkamercommissie schrijft een onderzoeksopdracht, waarna meestal twee bureaus om een offerte wordt gevraagd. Met deze bureaus worden verkennende gesprekken gevoerd. Vervolgens wordt een bureau gekozen om het onderzoek uit te voeren. De rekenkamercommissie is bevoegd om bij ambtenaren en bij leden van het gemeentebestuur alle inlichtingen (te laten) inwinnen die zij nodig acht voor haar onderzoek.

Nadat het onderzoek is uitgevoerd, worden de onderzoeksresultaten (de 'bevindingen') vastgelegd in een conceptrapport. Dit conceptrapport wordt voorgelegd aan de bij het onderzoek betrokken ambtenaren om te controleren of de feiten kloppen (de 'ambtelijke toetsing'). Daarna schrijft de rekenkamercommissie conclusies en aanbevelingen en voegt die toe aan het rapport. Vervolgens vraagt zij aan het college van B&W om haar visie op het rapport te geven ('bestuurlijke toetsing'). Nadat de reacties zijn verwerkt, biedt de

rekenkamercommissie het eindrapport aan de gemeenteraad aan.

De inwoners van Heemstede worden geïnformeerd door het rapport op de gemeentelijke website te plaatsen en er wordt een persbericht uitgebracht.

4.3 Samenwerking met andere rekenkamer(commissie)s

De rekenkamercommissie is lid van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRR). De NVRR heeft tot doel kennis en ervaring uit te wisselen. Door deze uitwisseling kunnen de leden met goed en onafhankelijk onderzoek bijdragen aan de kwaliteit van het openbaar bestuur. De NVRR houdt jaarlijks een algemene ledenvergadering en een congres. Ook in 2019 was dat het geval. De rekenkamercommissie Heemstede heeft in 2019 geen acte de préséance kunnen geven op de NVRR-bijeenkomsten.

De rekenkamercommissie is tevens lid van de regionale NVRR-kring Kennemerland. Op 21 maart 2019 en op 3 april 2019 is de kring Kennemerland bijeen geweest. De bijeenkomsten vonden plaats bij de Randstedelijke rekenkamer in Amsterdam. Er is onderzocht welke (leer)thema's voor de rekenkamers relevant zijn. De secretaris van de rekenkamercommissie Heemstede was bij beide bijeenkomsten aanwezig. Er heeft geen follow up plaats gevonden van de activiteiten van de regionale NVRR-kring Kennemerland.

4.4 Communicatie

Naar aanleiding van het onderzoek naar de ambtelijke samenwerking op ICT-gebied tussen Bloemendaal en Heemstede publiceerde de gezamenlijke rekenkamercommissies in december 2019, na het aanbieden van het eindrapport aan de respectievelijke gemeenteraden, een persbericht.

In maart 2019 is een persbericht uitgebracht over het jaarverslag 2018 van de rekenkamercommissie.

5 Onderzoek in 2019

5.1 Onderzoek naar samenstelling van de rekenkamercommissie

Na de verkiezingen voor de gemeenteraad in maart 2018 is de nieuwe raad geïnstalleerd. De agendacommissie van de nieuwe raad van de gemeente Heemstede heeft de rekenkamercommissie uitgenodigd haar visie te geven op de toekomst van de rekenkamerfunctie in de gemeente Heemstede. Een kleine werkgroep uit de rekenkamercommissie (Yvette Schul en Doke Pelleboer) uitgebreid met de griffier (Irma Hesp) heeft op basis van onderzoeksgegevens (2 onderzoeken van bureau Berenschot, beleidsvoorstellen van Binnenlandse Zaken uit de periode Plasterk en Ollegren en recent onderzoek voor Binnenlandse Zaken naar slapende rekenkamers) en de eigen ervaring een rapport uitgebracht. De werkgroep vergaderde 4 keer. De aanbeveling is om de huidige

vorm van de rekenkamercommissie te handhaven o.a. uit oogpunt van de verbinding met de raad en de toegevoegde professionaliteit van de raadsleden aan het rekenkamerwerk. Tevens werden voorstellen gedaan voor een meerjarenbudget en een vast, meerjaren contract met een onderzoeksbureau.

Het rapport van de werkgroep is in de commissie Middelen van 16 januari 2019 behandeld en vervolgens tijdens de raadsvergadering van 31 januari 2019 besproken. De raad heeft besloten om voor de gemeente Heemstede een rekenkamercommissie in te richten met alleen externe leden. Dit om de onafhankelijkheid van de rekenkamercommissie te vergroten en te borgen. Het is in lijn met het recente wetsvoorstel (over de inrichting van lokale rekenkamers) van Binnenlandse Zaken dat is aangeboden aan de tweede kamer. Tegelijkertijd werd besloten om de huidige rekenkamercommissie te vragen nog één onderzoek uit te voeren, te weten een onderzoek samen met de rekenkamercommissie van Bloemendaal naar de gezamenlijke ICT-functie. De (oude) rekenkamercommissie heeft dat onderzoek uitgevoerd en het eindrapport op 18 december 2019 aan de raad gepresenteerd. Ze heeft daarmee haar taakopdracht beëindigd en is uitgezwaaid. De nieuwe rekenkamercommissie wordt in de raadsvergadering van 30 januari 2020 geïnstalleerd.

5.2 Onderzoek naar ICT-samenwerking tussen Bloemendaal en Heemstede

De bespreking van het rapport van de RKC Heemstede naar de ambtelijke samenwerking tussen de gemeenten Heemstede en Bloemendaal in de raad van Bloemendaal en het initiatief van de rekenkamercommissie van Bloemendaal hebben geleid tot het idee om gezamenlijk een onderzoek te doen naar de samenwerking op ICT-gebied tussen de gemeenten Bloemendaal en Heemstede.

Het onderzoek is een: “Evaluatie van de samenwerking tussen Bloemendaal en Heemstede op het gebied van automatisering en informatisering”.

Het onderzoek is uitgevoerd door een onderzoeker (Dhr.ir. J.J. Bakker) van de rekenkamercommissie Bloemendaal (de RKC Bloemendaal heeft zelf onderzoekers in dienst) en een onderzoeker van Berenschot (Dhr D.J. Schooneveld), ingehuurd door de RKC Heemstede.

Het onderzoek is begeleid door een begeleidingscommissie bestaande uit enkele leden van de respectievelijke RKC's. De onderzoekers rapporteerden voortgang en bevindingen aan de begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie kwam 4x bij elkaar.

Na de ambtelijke toetsing voegden de gezamenlijke RKC's de conclusies en aanbevelingen toe aan het rapport, waarna het eindrapport is voorgelegd aan de respectievelijke colleges van B&W.

Het eindrapport met het bestuurlijk commentaar van de colleges van B&W is behandeld in de raad van Heemstede op 18 december en in de raad van Bloemendaal op 12 december en de aanbevelingen zijn integraal overgenomen.

5.3 Regionale onderzoeken in de kring Kennemerland

In 2019 zijn geen onderzoeken in regionaal verband uitgevoerd. Zoals al vermeld is het onderzoek naar de ambtelijke samenwerking op ICT-gebied samen met de RKC van Bloemendaal uitgevoerd.

6. Financieel

De rekenkamercommissie beschikt over een eigen budget dat jaarlijks wordt vastgesteld door de gemeenteraad. De algemene rekenregel in Nederland is dat dit budget €1 per inwoner is. Voor Heemstede komt dit neer op ongeveer €27.000,- per jaar. Voor 2019 was het budget vastgesteld op € 30.700,00.

Hieronder worden de uitgaven verantwoord:

	Begroting 2019	Over uit 2018	Realisatie 2019	Vershil
Vergoeding voorzitter, secretaris en raadsleden	4.300		4.200	100
Contributies en lidmaatschappen	400		370	30
Onderzoek	26.000	15.000	19.000	22.000
Totaal	30.700		22.620	23.080

Over wat er met het positieve saldo uit 2020 moet gebeuren beslist de raad.

7. Groslijst 2019

De rekenkamercommissies inventariseert onderwerpen die voor onderzoek in aanmerking komen, in de zogenaamde groslijst, en actualiseert die lijst elke vergadering. De groslijst van eind 2019 is opvraagbaar bij de griffie.